

Inhoud

Deel 1 De relatie tussen sociaal werk en mensenrechten 15

1	Wat is sociaal werk?	17
1.1	Inleiding	18
1.2	Een korte geschiedenis	19
1.3	Soorten sociaal werk	23
1.4	Competenties van een sociale professional	24
1.5	Afsluiting	29
2	Wat zijn mensenrechten?	31
2.1	Inleiding	32
2.2	Mensenrechten als handelingskader voor sociaal werk	33
2.3	Waar komen mensenrechten vandaan?	35
2.4	Soorten mensenrechten en culturele waardering	38
2.5	Waar zien we voorbeelden van mensenrechten in sociaal werk?	40
2.6	Afsluiting	41
3	Mensenrechten en sociaal werk	43
3.1	Inleiding	44
3.2	Spanning tussen sociaal werk en recht, tussen hulp en recht	44
3.3	Discretionaire ruimte in het sociaal werk	47
3.4	Discretionaire ruimte en mensenrechten	50
3.5	Afsluiting	52

Deel 2 Leefgebieden 55

4	Wat zijn leefgebieden?	57
4.1	Inleiding	58
4.2	Leefgebieden en mensbeeld	59
4.3	Leefgebieden en het recht	60
4.4	Naar de rechter	63
4.4.1	Soorten gerechtelijke instanties	63
4.4.2	Andere belangrijke instellingen	66
4.5	Afsluiting	67

5	Zingeving	69
5.1	Inleiding	70
5.2	Zelfbeschikking	71
5.2.1	Partnerkeuze en gezinsvorming	71
5.2.2	Abortus	73
5.2.3	Euthanasie	75
5.2.4	Grenzen aan zelfbeschikking	76
5.3	Geloof en politiek	79
5.3.1	Geloof	79
5.3.2	Politieke en maatschappelijke overtuigingen	80
5.4	De positie van migranten en vreemdelingen	81
5.4.1	Migranten en vreemdelingen	81
5.4.2	Het universele karakter van mensenrechten	82
5.5	Afsluiting	83
6	Wonen	85
6.1	Inleiding	86
6.2	Huren en verhuren	87
6.3	Koop van een woning	89
6.4	Niet meer thuis wonen	91
6.4.1	Dakloos	92
6.4.2	Uithuisplaatsing en kinderbeschermingsmaatregelen	93
6.4.3	Gesloten jeugdhulp	98
6.5	Afsluiting	100
7	Financiën	103
7.1	Inleiding	104
7.2	De schuldenproblematiek verder uitgediept	107
7.3	Het juridisch kader	109
7.3.1	Het minnelijke traject	110
7.3.2	Het schuldsaneringstraject	111
7.3.3	De WSNP-bewindvoerder	113
7.4	Bestuursrecht	114
7.5	Mobility Mentoring	116
7.6	Afsluiting	117
8	Sociale relaties	119
8.1	Inleiding	120
8.2	Het huwelijk en het geregistreerd partnerschap	122
8.2.1	Voorwaarden	122
8.2.2	Gevolgen	124

8.3	Ouders	125
8.4	Gezag	128
8.5	Echtscheiding	130
8.6	Huiselijk geweld	132
8.6.1	Vormen van huiselijk geweld	133
8.6.2	Aanpak	134
8.7	Adoptie	135
8.7.1	Voorwaarden	136
8.7.2	De adoptieprocedure	136
8.7.3	Maatschappelijke discussie	137
8.8	Privaatrecht	139
8.9	Afsluiting	140
9	Lichamelijke gezondheid	141
9.1	Inleiding	142
9.2	De Wet BIG	144
9.3	De WGBO	145
9.4	De Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg	147
9.5	Kwetsbare burgers	148
9.6	Gezondheid en maatschappij	149
9.7	Het strafrecht	151
9.7.1	Algemene beginselen	152
9.7.2	De procedure	153
9.7.3	Straffen en maatregelen	157
9.7.4	Justitieel Documentatieregister	157
9.8	Afsluiting	158
10	Psychische gezondheid	161
10.1	Inleiding	162
10.2	Persoonlijke integriteit	163
10.3	Handelingsbekwaamheid	164
10.4	Mentorschap, bewind en curatele	166
10.4.1	Mentorschap	167
10.4.2	Bewindvoering	168
10.4.3	Curatele	169
10.4.4	Beëindiging van de maatregelen	169
10.5	Maatregelen in de geestelijke gezondheidszorg	170
10.5.1	Crisismaatregel	170
10.5.2	Zorgmachtiging	172
10.6	Afsluiting	175

11	Werk en andere activiteiten	177
11.1	Inleiding	178
11.2	Aan het werk	179
11.2.1	Een arbeidsovereenkomst voor bepaalde of voor onbepaalde tijd	179
11.2.2	Aanneming van werk en overeenkomst van opdracht	180
11.2.3	De relatie tussen werk en mensenrechten	181
11.3	Stoppen met werk	182
11.3.1	Redenen voor ontslag	182
11.3.2	Ontslag met toestemming van het UWV of ontbinding door de kantonrechter	184
11.4	Opleiding	186
11.4.1	Leerplicht en kwalificatieplicht	187
11.4.2	Onderwijs en mensenrechten	188
11.5	Afsluiting	188

Deel 3 Ethische en wettelijke regels voor de sociale professional **191**

12	De beroepscode voor de sociale professionals	193
12.1	Inleiding	194
12.2	Wat is een beroepscode?	195
12.3	De beroepscode vergeleken met de vakinhoudelijke standaard en competentieprofielen	197
12.4	Belangrijke thema's in de beroepscode	200
12.5	Afsluiting	204
13	Samenwerking en privacy	207
13.1	Inleiding	208
13.2	Waarom samenwerking en het delen van gegevens belangrijk is	209
13.3	Het belang van persoonsgegevens en hun bescherming	210
13.4	De AVG	211
13.5	Afsluiting	217

14 Klachten over en van sociale professionals	219
14.1 Inleiding	220
14.2 Als cliënten niet tevreden zijn ...	220
14.3 Klacht-, tucht- en strafrecht	222
14.4 Als professionals in de knel komen	228
14.5 Afsluiting	230
Literatuurlijst	231
Register	234
Over de auteur	240